

H. G. WELLS

THE MAGIC SHOP

Selected Stories



Герберт ВЕЛЛС

ЧАРІВНА КРАМНИЦЯ

Вибрані оповідання

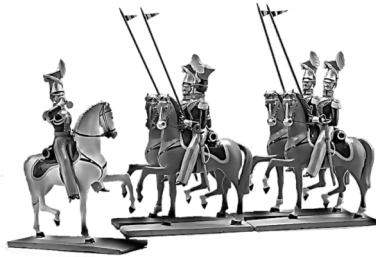
*Переклад з англійської
Олекси ЛОГВИНЕНКА*



КИЇВ • ЗНАННЯ

Contents

The Magic Shop.....	6
The Truth About Pyecraft	30
Little Mother up the Mörderberg	54
The Purple Pileus.....	78
Mr. Skelmersdale in Fairyland	104
“The New Accelerator”	134
The Stolen Bacillus	166
The Flowering of the Strange Orchid	182
In the Avu observatory.....	200
Аеруорніс Іланд.....	216



Зміст

Чарівна крамниця	7
Правда про Пайкрафта	31
Як моя матуся сходила на Пік Смерті	55
Червоний гриб.....	79
Містер Склмерсдейл у чарівній країні.....	105
“Новий прискорювач”	135
Викрадені бацили	167
Незвичайна орхідея.....	183
В обсерваторії Аву	201
Острів Епіорніса	217

THE MAGIC SHOP

I had seen the Magic Shop from afar several times; I had passed it once or twice, a shop window of alluring little objects, magic balls, magic hens, wonderful cones, ventriloquist dolls, the material of the basket trick, packs of cards that *looked* all right, and all that sort of thing, but never had I thought of going in until one day, almost without warning, Gip hauled me by my finger right up to the window, and so conducted himself that there was nothing for it but to take him in. I had not thought the place was there, to tell the truth — a modest-sized frontage in Regent Street, between the picture shop and the place where the chicks run about just out of patent incubators, — but there it was sure enough. I had fancied it was down nearer the Circus, or round the corner in Oxford Street, or even in Holborn; always over the way and a little inaccessible it had been, with something of the mirage in its position; but here it was now quite indisputably, and the fat end of Gip's pointing finger made a noise upon the glass.

"If I was rich," said Gip, dabbing a finger at the Disappearing Egg, "I'd buy myself that. And that" — which was The Crying Baby, Very Human — "and that," which was a mystery, and called, so a neat card asserted, "Buy One and Astonish Your Friends."

"Anything," said Gip, "will disappear under one of those cones. I have read about it in a book.

"And there, dadda, is the Vanishing Halfpenny — only they've put it this way up so's we can't see how it's done."

Gip, dear boy, inherits his mother's breeding, and he did not propose to enter the shop or worry in any way; only, you know, quite unconsciously, he lugged my finger doorward, and he made his interest clear.

ЧАРІВНА КРАМНИЦЯ

Ту чарівну крамницю я бачив здалеку кілька разів; а раз чи двічі проходив повз її вітрину, де було багато привабливих дрібничок: чарівні кульки, чарівні кури, чудодійні ковпаки, ляльки для черевомовців, кошики з причандаллям для фокусників, колоди звичайнісіньких *на вигляд* карт тощо. Але мені й на думку не спадало завернути туди, поки одного дня Джіп, не кажучи ні слова, взяв мене за палець і потяг до вітрини. І поведився він так, що мені не залишалося нічого, як зайти з ним до крамниці. Я й не здогадувався, що ця скромна з вигляду крамничка міститься саме тут, на Ріджент-стрит, між художнім салоном і закладом, де в патентованих інкубаторах виводять курчат. І все ж вона була саме тут. Я гадав, вона десь біля цирку або за рогом на Оксфорд-стрит чи у Голборні; я завжди бачив її на другому боці вулиці, і щоразу вона здавалася недосяжною, схожою на міраж. Тепер крамниця стояла просто переді мною, і пухкенький Джіпів палець стукав по її вітрині.

— Якби я був багатий, — сказав Джіп, тикаючи пальчиком на “Яйце є — яйця нема”, — то купив би собі он те. І оте. — Він показав на “Ляльку, що плаче, як жива”. — І оце. — То був загадковий предмет, і називався він, як значилося на привабливому ярличку, “Купи й дивуй друзів”.

— А під отим ковпаком, — промовив Джіп, — зникає все, що покладеш. Я в книжці читав... Ой, тату, а он “Монета є — монети нема!” Тільки вона лежить так, що не видно, як це робиться.

Джіп, милий мій хлопчик, успадкував материну вихованість і не просив повести його в крамницю, не набридав мені благаннями. Він просто тяг мене зовсім несвідомо за палець до дверей, і я добре розумів, що йому хочеться.

“That,” he said, and pointed to the Magic Bottle.

“If you had that?” I said; at which promising inquiry he looked up with a sudden radiance.

“I could show it to Jessie,” he said, thoughtful as ever of others.

“It’s less than a hundred days to your birthday, Gibbles,” I said, and laid my hand on the door-handle.

Gip made no answer, but his grip tightened on my finger, and so we came into the shop.

It was no common shop this; it was a magic shop, and all the prancing precedence Gip would have taken in the matter of mere toys was wanting. He left the burthen of the conversation to me.

It was a little, narrow shop, not very well lit, and the door-bell pinged again with a plaintive note as we closed it behind us. For a moment or so we were alone and could glance about us. There was a tiger in *papier-mâché* on the glass case that covered the low counter — a grave, kind-eyed tiger that wagged his head in a methodical manner; there were several crystal spheres, a china hand holding magic cards, a stock of magic fish-bowls in various sizes, and an immodest magic hat that shamelessly displayed its springs. On the floor were magic mirrors; one to draw you out long and thin, one to swell your head and vanish your legs, and one to make you short and fat like a draught; and while, we were laughing at these the shopman, as I suppose, came in.

At any rate, there he was behind the counter — a curious, sallow, dark man, with one ear larger than the other and a chin like the toe-cap of a boot.

“What can we have the pleasure?” he said, spreading his long magic fingers on the glass case; and so with a start we were aware of him.

“I want,” I said, “to buy my little boy a few simple tricks.”

“Legerdemain?” he asked. “Mechanical? Domestic?”

“Anything amusing?” said I.

“Um!” said the shopman, and scratched his head for a moment as if thinking. Then, quite distinctly, he drew from his

— Ось! — мовив він і показав на “Чарівну пляшку”.

— А якби ти її мав? — запитав я.

Джіп, почувши в цьому запитанні обіцянку, просіяв.

— Я показав би її Джіссі! — відповів він, не забуваючи, як завжди, про інших.

— До твого дня народження залишилося менше ста днів, — сказав я і взявся за дверну ручку.

Джіп нічого не відповів, тільки ще дужче стис мій палець, і ми ввійшли до крамниці.

Це була не проста крамниця; це була чарівна крамниця, і тому Джіп не поспішив відразу до прилавка, як бувало, коли ми заходили кудись купити йому звичайні іграшки. Весь тягар розмови з продавцем він переклав тут на мене.

Крамниця була невеличка, тісна і темна. Коли ми причинили за собою двері, дзвоник на них жалібно тельнюкнув. Хвилину чи дві в крамниці, крім нас, нікого не було, і ми мали час розирнутися. Ось тигр із пап’є-маше на скляній вітрині — поважний, добродушний тигр, що розмірено киває головою; ось найрізноманітніші кришталеві кульки, порцелянова рука з колодою чарівних карт, цілий набір різних завбільшки чарівних акваріумів; ось чарівний капелюх безсоромно виставив напоказ свої пружини. На підлозі стояло кілька чарівних дзеркал; одне нас звужувало й видовжувало, друге сплющувало нам голови й скрадало ноги, третє робило нас низенькими й товстими. І поки ми сміялися, дивлячись у ті дзеркала, з’явився якийсь чоловік — певно, продавець.

Одне слово, він стояв за прилавком — якийсь дивний, блідий, темноволосий чоловік. Одне вухо в нього було більше від другого, а підборіддя — як носак черевика.

— Чим можемо прислужитися? — сказав він і розчепірів на скляному прилавку свої чарівні довгі пальці.

Від несподіванки ми обидва здригнулись і обернулися.

— Я хотів би купити своєму хлопчикові кілька простеньких іграшок, — сказав я.

— Фокуси? — запитав він. — Механічні? Для дому?

— Щось смішненьке, — відповів я.

— Гм... — мовив продавець і, ніби замислившись, почував потилицю.

head a glass ball. “Something in this way?” he said, and held it out.

The action was unexpected. I had seen the trick done at entertainments endless times before — it’s part of the common stock of conjurers — but I had not expected it here. “That’s good,” I said, with a laugh.

“Isn’t it?” said the shopman.

Gip stretched out his disengaged hand to take this object and found merely a blank palm.

“It’s in your pocket,” said the shopman, and there it was!

“How much will that be?” I asked.

“We make no charge for glass balls,” said the shopman politely. “We get them” — he picked one out of his elbow as he spoke — “free.” He produced another from the back of his neck, and laid it beside its predecessor on the counter. Gip regarded his glass ball sagely, then directed a look of inquiry at the two on the counter, and finally brought his round-eyed scrutiny to the shopman, who smiled. “You may have those two,” said the shopman, “and, if you *don’t* mind one from my mouth. *So!*”

Gip counselled me mutely for a moment, and then in a profound silence put away the four balls, resumed my reassuring finger, and nerved himself for the next event.

“We get all our smaller tricks in that way,” the shopman remarked.

I laughed in the manner of one who subscribes to a jest. “Instead of going to the wholesale shop,” I said. “Of course, it’s cheaper.”

“In a way,” the shopman said. “Though we pay in the end. But not so heavily — as people suppose... Our larger tricks, and our daily provisions and all the other things we want, we get out of that hat... And you know, sir, if you’ll excuse my saying it, there *isn’t* a wholesale shop, not for Genuine Magic goods, sir. I don’t know if you noticed our inscription — the Genuine Magic Shop.” He drew a business card from his cheek and handed it to me. “Genuine,” he

Тоді у нас на очах дістав у себе з голови скляну кульку.
— Щось таке? — спитав він і простяг кульку мені.
Такого ми не сподівалися. Багато разів мені випадало бачити цей фокус на сцені — без нього не обходився найзвичайнісінький фокусник, — але у крамниці, я цього не чекав.
— Непогано! — кинув я, сміючись.
— Правда ж? — мовив продавець.
Джіп відпустив мій палець і потягся рукою до скляної кульки. Але долоня в продавця була порожня.
— Вона у тебе в кишені, — сказав чоловік.
І справді, кулька виявилась у Джіпа в кишені!
— Скільки вона коштує? — спитав я.
— За скляні кульки ми нічого не беремо, — привітно відповів продавець. — Вони дістаються нам... — він піймав ще одну кульку — в себе на лікті, — задарма.
Третю кульку він схопив у себе на потилиці й поклав її на прилавок поруч із другою. Джіп уважно роздивився свою кульку, потім дві ті, що лежали на прилавку, і зрештою підвів запитливий погляд на продавця, який стояв і всміхався.
— Можеш узяти собі й ці, — сказав той. — А як не боїшся, то й ще одну, з рота. *Ось!*
Джіп якусь мить мовчки дивився на мене, так само не кажучи ні слова, потім згріб усі чотири кульки, знов узявся про всяк випадок за мій палець і приготувався дивитись, що ж буде далі.
— Отак ми дістаємо всі наші товари — ті, що дрібніші, — пояснив продавець.
Я засміявся і, підхопивши його жарт, сказав:
— Замість того, щоб брати їх на складі. Так воно, звісно, дешевше!
— До певної міри, — відповів продавець. — Хоча платити доводиться і нам. Тільки не так багато, як думають люди... Товари більших розмірів, а також харчі й усе, що нам треба, ми дістаємо з цього ось капелюха... І знаєте, що я вам скажу, сер? На світі *немає* жодного складу справжніх чарівних товарів! Ви, мабуть, помітили нашу вивіску: “Справжня чарівна крамниця”? — Він дістав із-за щоки преїскурант

said, with his finger on the word, and added, "There is absolutely no deception, sir."

He seemed to be carrying out the joke pretty thoroughly, I thought.

He turned to Gip with a smile of remarkable affability. "You, you know, are the Right Sort of Boy."

I was surprised at his knowing that, because, in the interests of discipline, we keep it rather a secret even at home; but Gip received it in unflinching silence, keeping a steadfast eye on him.

"It's only the Right Sort of Boy gets through that doorway."

And, as if by way of illustration, there came a rattling at the door, and a squeaking little voice could be faintly heard. "Nyar! I warn 'a go in there, dadda, I WARN 'a go in there. Ny-a-a-ah!" and then the accents of a downtrodden parent, urging consolations and propitiations. "It's locked, Edward," he said.

"But it isn't," said I.

"It is, sir," said the shopman, "always — for that sort of child," and as he spoke we had a glimpse of the other youngster, a little, white face, pallid from sweet-eating and oversapid food, and distorted by evil passions, a ruthless little egotist, pawing at the enchanted pane. "It's no good, sir," said the shopman, as I moved, with my natural helpfulness, doorward, and presently the spoilt child was carried off howling.

"How do you manage that?" I said, breathing a little more freely.

"Magic!" said the shopman, with a careless wave of the hand, and behold! sparks of coloured fire flew out of his fingers and vanished into the shadows of the shop.

"You were saying," he said, addressing himself to Gip, "before you came in, that you would like one of our 'Buy One and Astonish your Friends' boxes?"

Gip, after a gallant effort, said "Yes."

"It's in your pocket."

і подав мені. — Справжня! — повторив він, показав пальцем на це слово й додав: — Тут ніякого шахрайства, сер!

Мені здалося, що його жарти не позбавлені серйозних підстав.

А продавець обернувся до Джіпа, підкреслено привітно всміхнувся й мовив:

— А знаєш, ти славний хлопчик!

Я здивувався. Звідки, думаю, він знає? Адже задля дисципліни ми тримаємо це від Джіпа в таємниці, навіть удома. Та малий вислухав цю похвалу спокійно, мовчки, не зводячи з продавця погляду.

— Бо тільки славні хлопці можуть увійти в ці двері.

І ту ж мить, ніби на підтвердження цих слів, пролунав стук у двері й почувся слабенький писклявий голосок:

— У-у! Я хочу ввійти сюди, тату! Хочу ввійти! У-у-у!

А вслід за цим утішання та вмовляння змученого батька:

— Тут же зачинено, Едварде!

— І зовсім не зачинено! — озвався я.

— Зачинено, сер! — сказав продавець. — Для таких дітей у нас завжди зачинено.

І тут ми побачили хлопчика: маленьке біле личко, бліде від ласощів та різних смачнющих страв і перекривлене від повсякденних примх — одне слово, личко жорстокого маленького егоїста, який шкріб нігтем зачаровану шибку.

— Так не годиться, сер, — сказав продавець, коли я з властивою мені готовністю допомогти рушив був до дверей.

За хвилину розбещеного хлопчика, що пхикав перед дверима, повели далі.

— Як це ви робите? — запитав я, з полегкістю зітхнувши.

— Чари! — відповів продавець, недбало махнувши рукою, і з-під його пальців — уявляєте! — порснули різнобарвні іскри й погасли в сутінках крамниці.

— Там, за дверима, — звернувся продавець до Джіпа, — ти казав, що хотів би мати наш набір “Купи й дивуй друзів”?

Після героїчної внутрішньої боротьби Джіп відповів:

— Так.

— Він у тебе в кишені.